

Obchodné podnikanie a jeho etablovanie vo vysokoškolskom vzdelávacom priestore

Vanda LIESKOVSKÁ – Jana NIMRICHTEROVÁ

Úvod

Implementovaním záverov bolonskej deklarácie dochádza na Slovensku k postupnej transformácii vysokoškolského vzdelávania, ktoré je v súčasnosti založené na troch stupňoch – bakalárskom, magisterskom a doktorandskom. Zavedený bol celoštátny kreditový systém otvárajúci možnosti pre autopofiláciu a mobilitu študenta. Akreditačná komisia, ktorej pôsobenie v slovenskom vysokom školstve sa datuje od roku 1990, vyšpecifikovala v spolupráci s univerzitami študijné odbory a definovala optimalizovanú viacrozmernú sústavu študijných odborov, ktorá je otvorená. Táto sústava obsahuje celkovo 353 študijných odborov rozdelených do 9 skupín a 22 podskupín vychádzajúcich z medzinárodného štandardu ISCED – 97.

V súlade s § 50 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo školstva Slovenskej republiky spravuje sústavu študijných odborov Slovenskej republiky. Sústava študijných odborov Slovenskej republiky vydaná rozhodnutím MŠ SR č. 2090/2002-sekr. zo 16. decembra 2002 v znení neskorších rozhodnutí MŠ SR obsahuje študijné odbory, v ktorých môžu vysoké školy v Slovenskej republike poskytovať vysokoškolské vzdelávanie. Súčasťou sústavy študijných odborov sú aj opisy študijných odborov, ktoré sú doslovne prevzaté z dokumentu, ktorý vypracovali experti vysokých škôl v koordinácii so Slovenskou rektorskou konferenciou a ktorý koordinátori odovzdali ministerstvu. Opisy obsahujú všetky náležitosti podľa § 50 ods. 5 písm. a) až f) zákona. Ministerstvo ich zverejňuje s cieľom informovať akademickú pospolitosť. Návrh na zaradenie nového študijného odboru do sústavy študijných odborov alebo návrh na inú zmenu sústavy študijných odborov sa podáva na ministerstvo. Ministerstvo môže do sústavy študijných odborov zaradiť nový študijný odbor alebo urobiť inú zmenu sústavy študijných odborov iba po vyjadrení Akreditačnej komisie. Na základe odporúčaní OECD v oblasti vysokoškolského vzdelávania jednou z výziev bolo zavedenie krátkych (2-3 ročných), profesijne zameraných študijných programov. Takéto programy mali pre absolventov stredných odborných škôl predstavovať príťažlivejšiu cestu na získanie terciárneho vzdelania, než takmer výlučne ponúkané akademicky orientované programy.

Vysoké školy a fakulty v snahe reagovať na zmeny v spoločnosti a prebiehajúci rozvoj jednotlivých oblastí vytvorili nové študijné odbory, programy

a špecializácie. V prípade pozitívneho výsledku akreditačného procesu získala vysoká škola, resp. fakulta oprávnenie poskytovať štúdium akreditovaného študijného programu. Tak tomu bolo aj v prípade PHF Košice, keď od školského roku 2005/2006 bol otvorený študijný odbor obchodné podnikanie na EU Bratislava, Podnikovohospodárskej fakulte so sídlom v Košiciach. Cieľom garantov uvedeného študijného odboru v Košiciach je vytvoriť atraktívny študijný program, ktorý by bol prijateľný pre odbornú verejnosť, potenciálnych zamestnávateľov, akademickú verejnosť a rovnako aj pre poslucháčov, ktorí prejavujú zvýšený záujem o prácu v obchodnej sfére. Proces vytvorenia atraktívneho študijného programu je však dlhodobý a namáhavý. Práve z toho dôvodu sa stal predmetom riešenia grantového projektu MŠ SR 1/2555/05 ktorý sústreďuje svoju pozornosť na možnosti zvyšovania konkurencieschopnosti univerzitného vzdelávania. Predložený príspevok je jeho súčasťou.

Študijný odbor 3.3.9 Obchodné podnikanie

Študijný odbor **Obchodné podnikanie** je študijným odborom 1. stupňa štúdia. Jeho existencia sa datuje od roku 1992, kedy vznikol ako súčasť transformácie slovenského vzdelávacieho systému. Spoločenská požiadavka pre prípravu kvalifikovaných odborníkov v oblasti obchodného podnikania bola základným predpokladom v zmysle potreby riešenia nevyváženej vzdelávacej štruktúry a úsilia pokryť ich značný nedostatok najmä v zameraní pre malé a stredné podniky. Študijný odbor je obsahovo zameraný na obchod a podnikateľské aktivity, obchodno-závazkové vzťahy medzi podnikateľmi v oblasti obchodných podnikov, podnikov služieb a podnikov cestovného ruchu, a to na domacom i zahraničnom trhu. Orientuje sa tiež na obchodno-závazkové vzťahy medzi obchodnými podnikmi a štátom, ako i na všetky takéto vzťahy, ktoré obchodný zákonník vymedzuje taxatívne. Cieľom prípravy študentov v tomto študijnom odbore je vytvoriť u študentov schopnosti tvorivo zvládnuť podnikateľský proces, t.j. rozpoznať, vyhodnotiť príležitosti na podnikanie, schopnosti ovládať techniky a metodiku tvorby podnikateľského plánu a podnikateľského rozpočtu vo všetkých súvislostiach.

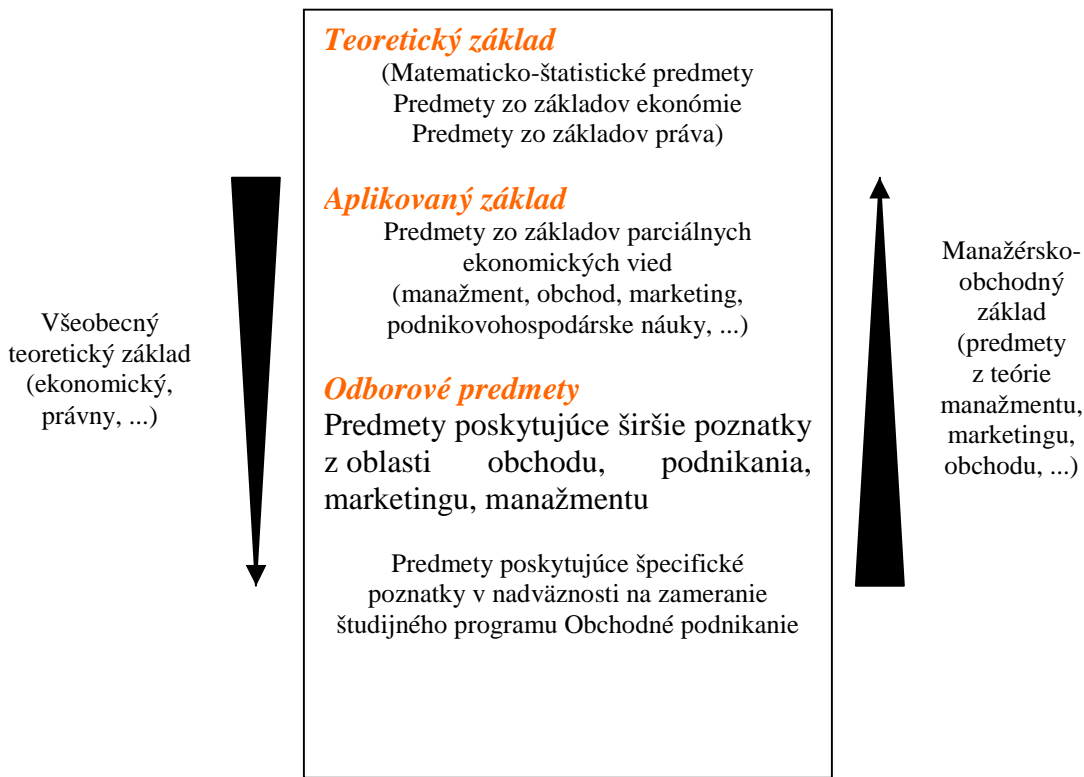
Na základe nami realizovaného prieskumu bolo zistené, že štúdium študijného odboru 3.3.9 Obchodné podnikanie v rámci slovenského systému vysokoškolského vzdelávania poskytujú štyri fakulty troch vysokých škôl, a to Ekonomická univerzita v Bratislave Obchodná fakulta, Ekonomická univerzita Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre Fakulta ekonomiky a manažmentu, Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove.

Bakalárske štúdium odboru 3.3.9 Obchodné podnikanie organizuje s najbohatšou tradíciou práve Obchodná fakulta EU Bratislava v spolupráci s

pedagogickými pracoviskami, ktorými sú Nové Zámky, Topoľčany a Púchov. Obchodná fakulta EU v Bratislave v rámci študijného odboru poskytuje dva študijné programy (Podnikanie v obchode a cestovnom ruchu a Zahraničnoobchodné podnikanie). V súčasnosti zabezpečuje prípravu odborníkov pre obchodnú prax viaceru vysokoškolských pracovísk, najmä však v západoslovenskom regióne. Z hľadiska geograficky nevyváženej ponuky v oblasti prípravy odborníkov v zameraní na obchodné podnikanie bol dlhodobý deficit takéhoto typu vzdelávania vo východoslovenskom regióne. V záujme riešiť uvedený stav bol akreditovaný a od školského roku 2005/2006 otvorený študijný odbor obchodné podnikanie aj na EU Bratislava, Podnikovohospodárskej fakulte so sídlom v Košiciach. Poskytuje alternatívu v prvom stupni vysokoškolského vzdelávania v Košiciach okrem nosného odboru, ktorým je Ekonomika a manažment (3.3.16). Z hľadiska kvantity predstavuje približne štvrtinu prijímaných poslucháčov do prvého ročníka v rámci EU, PHF v Košiciach.

Všetky uvedené fakulty poskytujú toto štúdium na 1. stupni vysokoškolského vzdelávania (bakalár) v dennej a externej forme. Pre porovnanie môžeme uviesť, že Juhočeská univerzita – Ekonomická fakulta ponúka Magisterský študijný obor Obchodne podnikanie, ktoré pripravuje odborníkov a špecialistov pre podniky a organizácie zabezpečujúce obeh tovaru a riadenie v oblasti služieb. V druhom stupni sa prehlbuje úroveň znalostí v riadení obchodu, obchodnej prevádzky, financovania podnikov, marketingového riadenia a ďalších ekonomických disciplín. Dôraz je kladený na kvalitu procesov a manažment akosti. Študenti sa môžu počas štúdia špecializovať na oblasť cestovného ruchu a oblasť marketingového manažmentu. Študijný odbor je koncipovaný ako kompatibilný so štandardami študijných programov na ekonomických odboroch vysokých škôl v krajinách EU. Rovnako tomu tak je aj v prípade prípravy odborníkov na WU Viedeň, kde pripravujú nielen v prvom, ale aj druhom stupni vysokoškolského štúdia. V podmienkach Slovenska absolventi prvého stupňa vysokoškolského štúdia Obchodné podnikanie pokračujú v druhom stupni v odbore Obchod a marketing, resp. iných v príbuzných odboroch.

Na všetkých pracoviskách, kde prebieha výučba odboru 3.3.9 Obchodné podnikanie, predmety majú štruktúru rozvrhnutú do dvoch základných častí. Kým vo všeobecných teoretických základoch sú predmety takmer identické a predstavujú povinné predmety jadra znalosti, v rovine manažérsko-obchodného základu sa profilujú jednotlivé programy v zmysle dodržania špecifikácie hlavného zamerania a poslania fakulty. Prezentované je to prostredníctvom povinných predmetov doplnujúcich jadro znalostí. Stručná schéma výstavby predmetov v študijných programoch je znázornená na obrázku 1.

Obrázok 1: štruktúra výstavby predmetov v študijných programoch

Profil študijného odboru bakalárskeho štúdia – 3.3.9 Obchodné podnikanie

Ekonomická univerzita v Bratislave Obchodná fakulta

Predmetný študijný odbor je obsahovo zameraný na obchod a podnikateľské aktivity, obchodno-záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi v oblasti obchodných podnikov, podnikov služieb a podnikov cestovného ruchu, a to na domácom i zahraničnom trhu. Orientuje sa tiež na obchodno-záväzkové vzťahy medzi obchodnými podnikmi a štátom, ako i na všetky takéto vzťahy, ktoré obchodný zákonník vymedzuje taxatívne. Cieľom prípravy študentov v tomto študijnom odbore je vytvoriť u študentov schopnosti tvorivo zvládnuť podnikateľský proces, t.j. rozpoznať, vyhodnotiť príležitosti na podnikanie, schopnosti ovládať techniky a metodiku tvorby podnikateľského plánu a podnikateľského rozpočtu vo všetkých súvislostiach. V rámci študijného odboru ponúkajú dva študijné programy: *Podnikanie v obchode a cestovnom ruchu a Zahraničnoobchodné podnikanie*.

Ekonomická univerzita v Bratislave Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach poskytuje v odbore obchodné podnikanie jeden študijný program

identického názvu. Cieľom prípravy študentov v tomto študijnom odbore je vytvoriť u študentov schopnosti tvorivo zvládnuť podnikateľský proces, t.j. rozpoznať, vyhodnotiť príležitosti na podnikanie, schopnosti ovládať techniky a metodiku tvorby podnikateľského plánu a podnikateľského rozpočtu vo všetkých súvislostiach. Systém stavby obsahu a štruktúry predmetov je pružný a flexibilný tak, aby toto vzdelávanie bolo jednak kompatibilné a umožňovalo prechod na inžinierske štúdium, na druhej strane tak, aby bolo prínosom pre regióny, v ktorých sa uskutočňuje, aby malo tak časť zodpovednosti vzdelávacieho systému voči spoločnosti, voči konkrétnemu regiónu, a aby malo prvky internacionalizácie vzdelávania. Absolventi študijného odboru „Obchodné podnikanie“ sa pripravujú na praktické pôsobenie v oblasti obchodu a marketingu, služieb a cestovného ruchu, najmä pre oblasť malého a stredného podnikania, nižších článkov riadenia v terciárnej sfére.

Pol'nohospodárska univerzita v Nitre Fakulta ekonomiky a manažmentu poskytuje v prvom stupni vysokoškolského štúdia sedem študijných programov, z ktorého jeden je obchodné podnikanie. Absolvent študijného programu Obchodné podnikanie má znalosti o podnikovej ekonomike, financiách, podnikovom manažmente, osobitne o obchodnom podnikaní, obchodnej prevádzke a službách. Absolvent sa uplatní v podnikateľskej sfére orientovanej na obchodné a podnikateľské služby ako vedúci prevádzky, či obchodný zástupca. Predmetom podnikania môžu byť aktivity spojené s odbytom agropotravinárskych komodít na domácom a zahraničnom obchode, v agroturistických službách rôzneho charakteru, v štruktúrach odborných zamestnancov štátnej a verejnej správy, ale aj vo vzdelávacích, či poradenských inštitúciách zaoberajúcich sa agropodnikaním a službami. Absolvent programu Obchodné podnikanie nájde uplatnenie aj v inštitúciách orientovaných na cestovný ruch, hotelierstvo, inštitúciách zaoberajúcich sa prieskumom trhu, marketingových inštitúciách a ďalších obchodných a podnikateľských subjektoch.

Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove poskytuje v prvom stupni v rámci odboru obchodné podnikanie študijný program *Medzinárodné podnikanie v obchode a službách*. Štúdium je platené, nakoľko ide o súkromnú vysokú školu. Absolvent bakalárskeho študijného programu získa jazykové kompetencie a bude schopný viesť obchodnú korešpondenciu v cudzojazyčnom prostredí, viesť obchodné jednanie v cudzom jazyku, porozumieť textu kapitoly v odbornej učebnici, článku v ekonomických periodikách, pochopiť odborný článok a vedieť obsah interpretovať, pochopiť obsah prednášky v cudzom jazyku a rozhovor z audio alebo video ukážky. Bude vedieť telefonicky zvládnuť rôzne modelové situácie. Bude mať slovnú zásobu v jednotlivých disciplínach (ekonómia, manažment, marketing, obchod, financie, podniková ekonomika). V oblasti marketingových kompetencií bude schopný opísať marketingové prostredie aj na medzinárodných trhoch, vrátane špecifikácie interkulturálnych rozdielov, vhodne navrhnuť komunikačné nástroje, uskutočniť segmentáciu a

definíciu cieľového trhu. Bude vedieť správne aplikovať výskumné metódy či pripraviť jednoduchú reklamnú tlač.

Pre porovnanie dopĺňujeme vyššie uvedený prehľad informácií o študijnom odbore 3.3.9 Obchodné podnikanie v prostredí slovenský vysokých škôl o príklad z prostredia českého vysokého školstva. Na českých vysokých školách sa vyučuje predmet Obchodné podnikanie ako súčasť viacerých ekonomických odborov. Obchodné podnikanie je možné na českých vysokých školách študovať ako hlavnú alebo vedľajšiu špecializáciu. Študijný program Obchodné podnikanie má vo svojej ponuke aj Ekonomická Fakulta Jihočeskej univerzity v Českých Budějoviciach.

Jihočeská univerzita v Českých Budějoviciach Ekonomická fakulta

V rámci Boloňského procesu vznikli na Zemědělskej Fakulte Jihočeskej univerzity nové bakalárske a nadväzujúce magisterské odbory. Medzi nimi aj študijný odbor Obchodné podnikanie. Fakulta poskytovala možnosť študovať študijný odbor Obchodné podnikanie do roku 2007. 1.1.2007 vznikla Ekonomická fakulta vyčlenením ekonomických odborov existujúcej Zemědělskej fakulty.

Študijný odbor Obchodné podnikanie zaisťuje študentom v povinnej časti štúdia znalosti všeobecného ekonomického a manažérskeho základu. Nadväzujúce predmety odborovej špecializácie sú zamerané na obchod a podnikateľské aktivity, aplikácie marketingu v obchode, riadenie ľudských zdrojov, obchodno-závazkové vzťahy v oblasti obchodných podnikov, podnikov služieb a podnikov cestovného ruchu. V bloku predmetov povinne voliteľných si študent dopĺňa študijné zameranie podľa svojich záujmov a priorít. Skladba predmetov vychádza z potrieb praxe. Na výučbe sa podieľajú odborníci z významných firiem a inštitúcií. Dôraz sa kladie na aktívne formy študijného procesu, ktoré vedú k získaniu praktických zručností študentov. Študenti si na konci druhého semestra volia špecializáciu (Retail management, Družstevníctvo, Cestovný ruch).

Absolventi bakalárskeho študijného odboru Obchodné podnikanie môžu pokračovať v akreditovanom nadväzujúcom magisterskom štúdiu v rovnakom študijnom odbore v špecializáciách marketing management a cestovný ruch.

Porovnanie študijných plánov jednotlivých univerzitných pracovísk

Prostredníctvom dostupných informácií sme sa pokúsili znázorniť spoločné a rozdielne črty podchytených študijných programov v rámci odboru obchodné podnikanie, ktoré sú prezentované v nasledujúcej tabuľke 1.

Tabuľka č. 1: Porovnanie študijných plánov jednotlivých univerzitných pracovísk

Predmet	OF EU		PHF EU	FEM PU	VŠMP ISM PO	EF JU
	PO aCR	ZOP				
A/ Povinné predmety						
Matematika	x	x	x	x*	x	x
Právo	x	x	x	x*	x*	x
Informatika	x	x	x	x	x	x*
Marketing	x	x	x	x	x	x
Podnikové hospodárstvo	x	x	x	x	x	x*
Štatistika	x	x	x	x	x	x*
Hospodárska politika	x*	x*	x	x		
Všeobecná ekonomická teória	x	x	x	x*	x	x*
Financie a mena	x	x	x	x	x	
Podnikové financie	x	x	x	x	x	x
Manažment	x	x	x	x*		x
Obchodné podnikanie	x	x		x	x	
Účtovníctvo	x	x	x	x*	x	x*
Medzinárodný obchod	x	x	x	x	x	
Strategický marketing	x	x	x	x		
Právne formy podnikateľských vzťahov	x	x	x	x	x	
Výskum trhu	x	x	x	x	x	
Cestovný ruch	x	x		x		
Obchodné služby	x*	x*	x	x	x*	
Medzinárodný marketing	x	x	x	x	x	
Medzinárodný manažment				x*	x	
Distribučné systémy a logistika	x	x	x	x	x	x*
Produkt a kvalita	x	x	x	x	x	
Obchodná prevádzka	x	x	x	x	x	x*
Hospodárska angličtina			x		x	
Hospodárska nemčina			x		x	
Hospodárska ruština			x		x	
Operačný manažment					x	
Projektový manažment					x	
Hospodárska geografia	x	x			x*	
Malé a stredné podnikanie v obchode	x					

Operácie v zahraničnom obchode					X	
Tovarovnaectvo	x	x	x		x	
Marketing služieb a cestovného ruchu			x		x	
Cudzí jazyk (prvý)	x	x	x			
Marketingové aplikácie	x	x				
Psychológia v obchode	x					
Marketing a manažment trhových služieb	x					
Daňovníctvo	x		x			x*
Tréning sociálnych a manažérskych zručností	x					
Geografia cestovného ruchu	x					
Záverečná práca	x	x	x			x*
Medzinárodné ekonomické organizácie		x				
Európske medzinárodné a obchodné právo		x				
Svetová ekonomika		x				
Rokovanie v medzinárodnom obchode		x				
Zahraničnoobchodná politika		x				
Analýza zahraničného obchodu SR		x				
Mikroekonómia						x
Obchodné právo						x
Operačná analýza						x
Finančné účtovníctvo						x
Základy obchodu			x*			x
Prax						x
Bakalársky seminár						x
Telesná výchova						x
Sociológia a psychológia						x
Marketingové riadenie						x
Riadenie ľudských zdrojov						x
Vonkajšie obchodné vzťahy						x

B/ Povinne voliteľné predmety doplňujúce jadro znalostí						
Úvod do štúdia				X		
Svetový jazyk A			X	X		
Svetový jazyk B			X	X		
Svetový jazyk C				X		
Svetový jazyk D				X		
Sociológia vidieka a poľnohospodárstva				X		
Mikroekonómia			X	X		
Rastlinná výroba				X		
Živočíšna produkcia a výroba				X		
Tovaroznalctvo				X		
Dane podnikateľských subjektov				X		
Teória obchodu			X			
Finančno-ekonomická analýza			X			
Kalkulácie a rozpočty			X			
Seminár k záverečnej bakalárskej práci				X		
Záverečná bakalárska práca				X		
C/ Povinne voliteľné predmety						
Jednoduché účtovníctvo				X		
Podnikové informačné systémy				X		
Základy počítačových sietí				X		
Etika			X*	X	X	
Estetika				X		
Filozofia	X			X		
Manažérska komunikácia				X		
Teória rozhodovania				X	X*	
Manažérska informatika			X	X		
Finančné trhy				X		X
Účtovníctvo podnikateľov			X*	X		
Základy informatiky					X	

Psychológia v manažmente					X	
Rétorika	x				X	
Obchodná a diplomatický protokol					X	
Interkultúrny manažment					X	
Marketingová komunikácia					X	
Hotelový manažment					X	
Turistické trhy a stratégie					X	
Sociológia	x					
Politológia	x		x			
Cudzí jazyk (prvý)			x			x
Cudzí jazyk (druhý)	x		x			x
Matematika B			x			
Finančná matematika	x					
Poistná matematika	x					
Základy kvality						x
Hospodárska geografia						x
Motivácia a stimulácia pracovného jednanja						x
Malé a stredné podnikanie						x
Základy cestovného ruchu						x
Bankovníctvo			x*			x
Tovaroznalectvo						x
Metodika sprievodcovskej činnosti						x
Verejné financie						x
Geografia cestovného ruchu						x
Metódy spracovania informácií			x*			x
Riadenie služieb						x
Marketingový výskum						x
Služby v cestovnom ruchu						x
Prevádzka cestovných kancelárií						x
Mzdové sústavy						x
Kooperácie v nákupe a predaji						x
Tvorba a softwarová podpora projektov						x

Manažérsky simulátor						X
Poisťovníctvo			X*			X
Účtovníctvo obchodu			X			X
Ekonomika cestovného ruchu						X
Aplikovaná ekológia			X*			X
Regionálny manažment						X
E-business						X
Poľnohospodárske družstevníctvo						X
Bytové družstevníctvo						X
Výrobné družstevníctvo						X
Spotrebné družstevníctvo						X
Družstevné právo						X
Základy potravinárskych výrob						X
Hygiena výroby a distribúcie potravín						X
Ochrana spotrebiteľa						
Riadenie skladovania a zásob						
Databázy v ekonomike						
Excel v ekonomike						
Hospodárska štatistika						
Teória imidža						
D/ Výberové predmety						
Telesná výchova				X		

Zdroj: vlastné spracovanie

Legenda:

OF EU – Obchodná fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave

PHF EU – Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach Ekonomická univerzita v Bratislave

FEM PU – Fakulta ekonomiky a manažmentu Poľnohospodárska univerzita v Nitre

VŠMP ISM PO – Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove

ZF JU – Zemědělská fakulta Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

* názov predmetu je prispôsobený

Ako vyplýva z uvedeného, Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach napĺňa základné kritéria kladené pre prípravu kvalitných absolventov odboru 3.3.9 Obchodné podnikanie a kopíruje väčšinu predmetov ponúkaných na jednotlivých pracoviskách v rámci korpusových predmetov. Navyše aplikuje ďalšie predmety základu 3.3.16, ktoré tvoria doplnujúce jadro znalostí. Sú nimi predmety: mikroekonómia, finančno-ekonomická analýza, kalkulácie a rozpočty, hospodárska

štatistika pre potreby obchodnej praxe. Predmetmi: riadenie skladovania a zásob, ochrana spotrebiteľa, teória imidža, excel v ekonomike, databázy v ekonomike, manažérska informatika rozvíjame praktické zručnosti nádejných absolventov odboru obchodné podnikanie.

Ambíciou garantov odboru je zosúladiť nielen predmety odboru obchodné podnikanie v podmienkach prípravy absolventov v SR, ale aj v Českej republike. Doteraz sme nadviazali spoluprácu s Ekonomickou fakultou Juhočeskej univerzity, ktorá disponuje prípravou poslucháčov v odbore obchodné podnikanie v prvom, ale aj v druhom stupni vysokoškolského vzdelávania. Rovnako máme záujem rozvíjať spoluprácu s univerzitami vyspelých ekonomík, čoho príkladom je pracovisko Inštitútu obchodu a marketingu, ktoré pracuje v rámci Wirtschaftsuniversität Wien. Nezabúdame na odborníkov z VŠE Praha, s ktorými sme vyše desať rokov v pracovnom kontakte. Bohaté skúsenosti zahraničných odborníkov plánujeme zúročiť v rámci zabezpečenia pozvaných prednáškových pobytov.

Záver

Podnikateľské subjekty, ktoré chcú prosperovať a vytvárať konkurencieschopné zázemie musia inovovať svoju činnosť. To isté platí aj pre vysoké školy. Vysoké školstvo má zásadnú úlohu pri zabezpečovaní trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti. Ľudské zdroje sa stávajú významným faktorom konkurenčnej výhody medzi ekonomikami. Koncept ľudského kapitálu ako komplexu vzdelania, hodnôt, motivácie a podnikateľského ducha, prináša nové ciele pôsobenia pre oblasť hospodárskej politiky.

Základom úspechu konkrétnej vysokej školy v konkurenčnom „boji o študentov“ sú informácie o ich potrebách, ale i informácie o potrebách spoločnosti. Marketingovo orientovaná vysoká škola by mala pravidelne analyzovať svoje vonkajšie prostredie, nové potreby na trhu vzdelávania, cieľové skupiny a ich potreby z dlhodobého aj krátkodobého časového horizontu a charakterizovať svoje cieľové segmenty.

Vysoké školy si tiež musia všímať prostredie a trh, a to v ich vzájomných súvislostiach. Mali by skúmať do akej miery vyhovuje ponuka študijných odborov a programov požiadavkám hospodárskej praxe a snažiť sa flexibilne prispôbovať študijný odbor či program požiadavkám doby a praxe. Je potrebné zameriavať sa teda nielen na súčasnú ponuku a stav vysokoškolského vzdelávania, ale aj na smery budúceho vývoja dopytu po ňom a možnosti jeho uspokojovania. Vysoké školy, resp. fakulty by preto mali vytvárať také študijné programy, ktoré by umožňovali naplnenie týchto postulátov.

Kľúčové slová

obchodné podnikanie, študijný program, študijný plán, vysokoškolský vzdelávacie priestor

Key words

business enterprise, study program, curriculum,

Literatúra

1. <http://www.euke.sk>
2. <http://www.euba.sk>
3. <http://www.ismpo.sk>
4. <http://www.uniag.sk>
5. <http://www.minedu.sk>
6. <http://www.jcu.cz>
7. <http://www.zbierka.sk>
8. <http://www.wu-wien.ac.at/>
9. <http://vse.cz>

Summary

The article deals with the questions of business enterprise at the level of high school background for the needs of economic practice Slovak entrepreneurial subjects. It introduces study program business enterprise; supply possibilities study this study program at Slovak high schools and the comparison their curriculums. In the first part, there are presentated inputs for definition and describes business enterprise. In the second part of the article there are description basic frame of the study program business enterprise. The comparison of curriculum of this study program of selected colleges is the content of the third part of the article.

Adresa autorov

doc. Ing. Vanda Lieskovská, PhD.
Katedra marketingu a obchodu
Podnikovohospodárska Fakulta v Košiciach
Ekonomická univerzita v Bratislave
Tajovského 13, 041 30 Košice
Slovensko
Tel.: +00421/55/6223814
Fax: + 00421/55/6785975
e-mail: lieskovska@euke.sk

Ing. Jana Nimrichterová
(externá doktorandka Katedry marketingu a obchodu
Podnikovohospodárska fakulta v Košiciach, Ekonomická univerzita v Bratislave)
ZPP UCM v Trnave, DP Michalovce
Nám. osloboditeľov 82, 071 01 Michalovce
tel.: +00421(0)56/ 6888171
fax: +00421(0)56/ 6426058
e-mail: jananim@post.sk